SPRAWOZDANIE

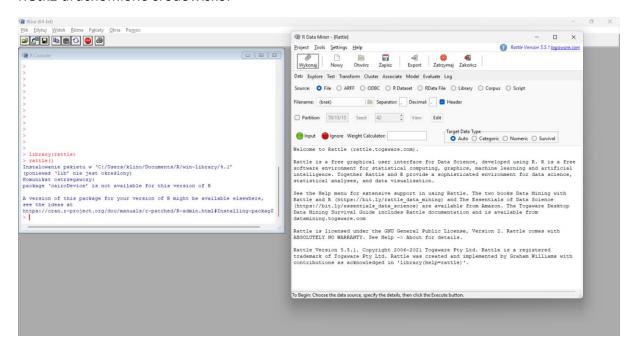
Zajęcia: Zbiory Big Data i Eksploracja Danych

Prowadząca: dr inż. Ruslana Ziubina

Laboratorium nr 1	Rafał Klinowski
Data rozpoczęcia: 13.10.2023	Informatyka
Temat: Eksploracja danych –	II stopień, stacjonarne,
podstawy języka R	Semestr 2, gr. a

Ćw. 1.

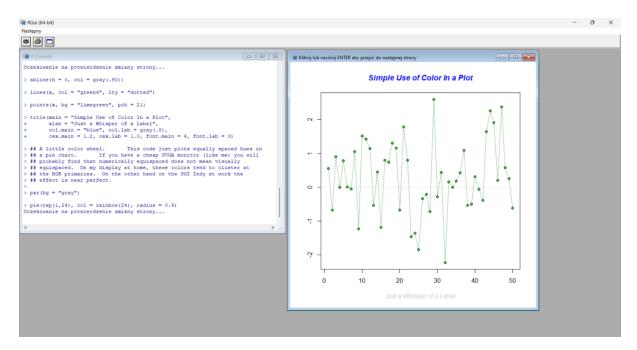
W celu zainstalowania Rattle konieczne było pobranie R w wersji 4.1.3 – w przypadku nowszych wersji występowały problemy z zależnością RGtk2. Po zainstalowaniu Rattle oraz RGtk2 uruchomiono środowisko.

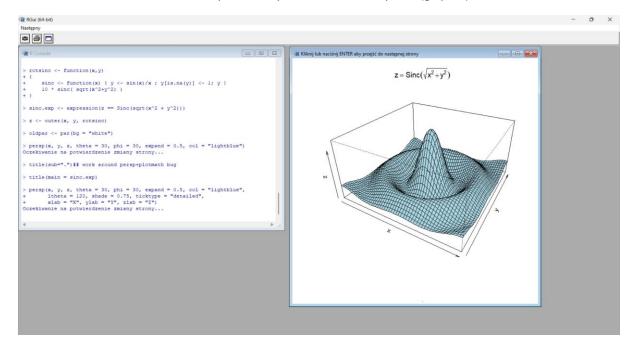
Rysunek 1. Uruchomione R i Rattle.

Ćw. 2.

Testowanie niektórych pakietów. W ramach tego ćwiczenia uruchomiono niektóre przykłady z pakietów "graphics" i "persp".

Rysunek 2. Wynik działania komendy demo(graphics).

Rysunek 3. Wynik działania komendy demo(persp).

Ćw. 3.

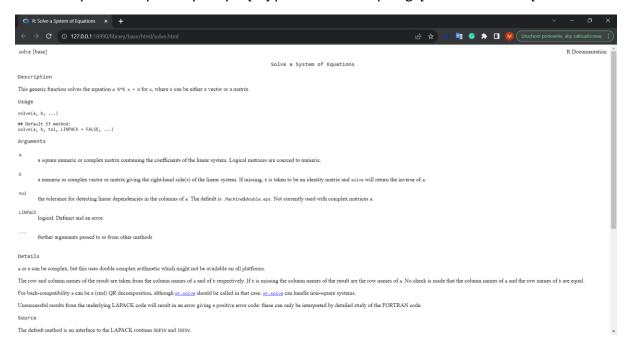
Używanie R jako kalkulatora do wykonywania pewnych operacji matematycznych.

```
- - X
R Console
>
>
>
>
>
>
>
>
>
>
>
>
>
>
> 2+2
[1] 4
> 2^10-1
[1] 1023
> log(1024, 2)
[1] 10
> sin(pi/3)^2 + cos(pi/3)^2
[1] 1
>
```

Rysunek 4. Pewne działania matematyczne w konsoli R.

Ćw. 4.

Uzyskiwanie pomocy dotyczącej pakietów R – w przeglądarce lub wewnątrz konsoli.

Rysunek 5. Interfejs pomocy w przeglądarce internetowej po wpisaniu komendy help(solve).

```
- - X
R Console
solve> sh8 <- solve(h8)
solve> round(sh8 %*% h8, 3)
   [,1] [,2] [,3] [,4] [,5] [,6] [,7] [,8]
[1,]
                0
      1
           0
                    0
                        0
                              0
[2,]
           1
                0
                     0
                         0
[3,]
      0 0
              1
                   0
[4,]
      0 0 0 1
                         0
                            0
                                 0
                                      0
     0 0 0 0 1 0 0
[5,]
     0 0 0 0 0 1 0 0
[6,]
              0
                   0 0 0 1 0
0 0 0 0 1
[7,] 0 0
[8,]
      0
solve> A <- hilbert(4)</pre>
solve> A[] <- as.complex(A)</pre>
solve> ## might not be supported on all platforms
solve> try(solve(A))
                       [,3]
      [,1] [,2]
                               [,4]
[1,] 16+0i -120+0i 240+0i -140+0i
[2,] -120+0i 1200+0i -2700+0i 1680+0i
[3,] 240+0i -2700+0i 6480+0i -4200+0i
[4,] -140+0i 1680+0i -4200+0i 2800+0i
>
4
```

Rysunek 6. Przykłady użycia biblioteki po wpisaniu komendy example(solve).

Ćw. 5.

Definiowanie i wykorzystywanie zmiennych oraz komentarze.

```
- - X
R Console
> a <- 3
> b <- 5
> a+b
[1] 8
> c <- a/b + 2*b + 1
> wektor <- c(11, 13, 10.5, -3, 11)
> wektor
[1] 11.0 13.0 10.5 -3.0 11.0
> # Komentarz
> zmiennal=zmienna2 <- 2+2 -> zmienna3
> zmiennal
[1] 4
> zmienna2
[1] 4
> zmienna3
[1] 4
>
```

Rysunek 7. Wynik w konsoli po wykonaniu ciągu instrukcji z instrukcji laboratoryjnej.

Ćw. 6.

Obiekty w przestrzeni roboczej R oraz atrybuty.

```
- - X
R Console
> library(rattle)
> objects()
[1] "a"
               "A"
                          "b"
                                     "c"
                                               "h8"
                                                          "hilbert"
[7] "oldpar"
               "opar"
                         "rotsinc"
                                    "sh8"
                                               "sinc.exp" "wektor"
[13] "x"
               "y"
                          "z"
                                    "zmiennal" "zmienna2" "zmienna3"
> attributes(weather)
$class
[1] "tbl df"
                "tbl"
                            "data.frame"
$row.names
                             7
 [1]
           2
               3
                   4
                       5
                          6
                                  8
                                      9 10 11 12 13 14
                                                            15 16 17
 [19] 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
                                                        32 33 34
 [37] 37 38 39 40 41 42 43
                                 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54
 [55] 55 56 57 58 59
                         60 61
                                 62 63 64 65 66 67 68 69 70
 [73] 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90
 [91] 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108
[109] 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126
[127] 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144
[145] 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162
[163] 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180
[181] 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198
[199] 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216
[217] 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234
[235] 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252
[253] 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270
[271] 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288
[289] 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306
[307] 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324
[325] 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342
[343] 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360
[361] 361 362 363 364 365 366
$names
 [1] "Date"
                    "Location"
                                   "MinTemp"
                                                   "MaxTemp"
 [5] "Rainfall"
                    "Evaporation"
                                   "Sunshine"
                                                   "WindGustDir"
 [9] "WindGustSpeed" "WindDir9am"
                                   "WindDir3pm"
                                                   "WindSpeed9am"
[13] "WindSpeed3pm" "Humidity9am"
                                   "Humidity3pm"
                                                   "Pressure9am"
[17] "Pressure3pm"
                    "Cloud9am"
                                   "Cloud3pm"
                                                   "Temp9am"
[21] "Temp3pm"
                    "RainToday"
                                   "RISK MM"
                                                   "RainTomorrow"
```

Rysunek 8. Podgląd obiektów w przestrzeni R oraz atrybutów.

```
> x <- 1:6
> x
[1] 1 2 3 4 5 6
> rm(x)
> x
BLAD: nie znaleziono obiektu 'x'
```

Rysunek 9. Sposób usunięcia obiektu z pamięci.

Ćw. 7.

Usuwanie obiektów z pamięci R.

```
> objects()
 [1] "a"
                "A"
                            "b"
                                       "c"
                                                  "h8"
                                                              "hilbert"
 [7] "oldpar"
                "opar"
                            "rotsinc" "sh8"
                                                  "sinc.exp" "wektor"
[13] "y"
                "z"
                            "zmiennal" "zmienna2" "zmienna3"
> rm(wektor, a, b)
> wektor
BŁAD: nie znaleziono obiektu 'wektor'
```

Rysunek 10. Wyświetlenie oraz usunięcie niektórych obiektów z pamięci. Usunięte obiekty nie mogą być już wykorzystywane (np. wyświetlone).

Ćw. 8.

Operator przypisania, typy zmiennych.

```
> my_apples <- 5
> my apples
[1] 5
> my oranges <- 19
> my_fruit <- my_apples + my_oranges
> my_fruit
[1] 24
>
>
> my numeric = 42
> my numeric
[1] 42
> my_numeric <- "forty-two"
> my numeric
[1] "forty-two"
> my logical <- FALSE
> my_logical
[1] FALSE
>
```

Rysunek 11. Wykonanie pewnych prostych operacji na zmiennych, oraz zapisywanie wartości różnego typu do zmiennych.

Ćw. 9.

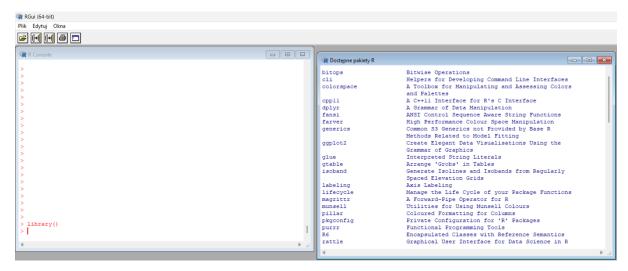
Wykorzystanie funkcji print do wypisywania informacji na ekran.

```
> wynik <- sin(pi/6)
> print(wynik)
[1] 0.5
>
> print(sin(60*pi/180), digits=11)
[1] 0.86602540378
> print("Napis w cudzysłowie", quote=TRUE)
[1] "Napis w cudzysłowie"
> print("Napis bez cudzysłowów", quote=FALSE)
[1] Napis bez cudzysłowów
> print(c(1,3,NA,5,3,NA,NA,14), na.print="Brak wartości")
[1] 1 3 Brak wartości 5 3
[6] Brak wartości Brak wartości 14
```

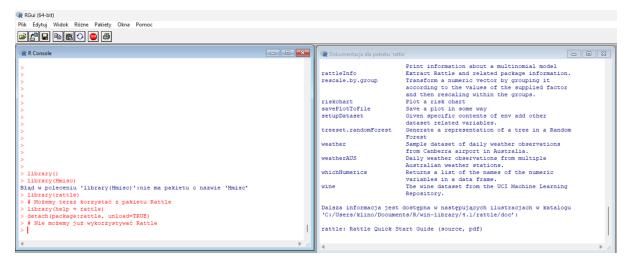
Rysunek 12. Wyniki wykorzystania funkcji print() w kilku różnych przypadkach i z dodatkowymi argumentami.

Ćw. 10.

Pakiety w R i ich załadowanie.

Rysunek 13. Wynik działania polecenia library().

Rysunek 14. Ładownie pakietu, uzyskanie pomocy związanej z konkretnym pakietem i usuwanie pakietu z pamięci.

Ćw. 11.

Liczby, NaN, nieskończoności w wyniku niektórych operacji.

```
> a <- log(-3)
Komunikat ostrzegawczy:
W poleceniu 'log(-3)': wyprodukowano wartości NaN
> a
[1] NaN
> 1/0
[1] Inf
> -1/0
[1] -Inf
```

Rysunek 15. Uzyskane wartości NaN oraz +/- nieskończoność przy podaniu nieprawidłowych argumentów do operacji matematycznych.

Ćw. 12.

Łańcuchy znaków.

```
> a <- "Dziś jest piątek"
> a
[1] "Dziś jest piątek"
> cat(a)
Dziś jest piątek>
> paste("Witaj ", " świecie")
[1] "Witaj świecie"
```

Rysunek 16. Wypisanie łańcucha znaków z formatowaniem i bez formatowania, skorzystanie z funkcji paste() łączącej łańcuchy.

Ćw. 13.

Wektory w R.

```
- - X
R Console
> wektor1 <- c(3,4,2,4,5,7)
> wektorl
[1] 3 4 2 4 5 7
> wektor1 <- 2:8
> wektorl
[1] 2 3 4 5 6 7 8
> wektor2 <- 2:8
> wektor3 <- 5:-1
> wektor3
[1] 5 4 3 2 1 0 -1
> wektor4 <- seq(3,6)
> wektor5 <- seq(2,23,5)
[1] 2 7 12 17 22
> wektor6 <- seq(11, 25, length.out=4)
> wektor6
[1] 11.00000 15.66667 20.33333 25.00000
> wektor7 <- seq(10,20, along.with=c(14,23,17,2,6,10))
> wektor7
[1] 10 12 14 16 18 20
> wektor8 <- rep(10,20)
> wektor8
> wektor9 <- rep(c(10,13,17),5)
> wektor10 <- rep(c(1,4,-3), c(2,3,5))
> wektor11 <- sample(1:10, 4)
> wektorl1
[1] 6 1 3 9
> wektor12 <- sample(1:20, 25, rep=TRUE)
> wektor12
 [1] 9 6 1 2 18 5 10 10 3 16 17 15 16 1 4 2 4 9 18 20 15 6 6 17 17
```

Rysunek 17. Sposoby tworzenia wektorów w R – skorzystanie z funkcji: c, seq, rep, sample – wraz z przykładowymi wartościami.

c() – pozwala tworzyć wektor z podanych wartości, w tym innych wektorów

- seq() pozwala tworzyć wektor z liczb w danym przedziale od-do, opcjonalnie z danym krokiem
- rep() pozwala tworzyć wektor z danej ilości powtórzeń danego elementu
- sample() pozwala tworzyć wektor liczb losowych z danego przedziału, z powtórzeniami lub bez

```
> length(wektorll)
[1] 4
```

Rysunek 18. Uzyskanie długości wektora.

```
> numeric_vector <- c(1,10,49)
> character_vector <- c("a","b","c")
> boolean_vector <- c(TRUE,FALSE,TRUE,FALSE)
> mixed_vector <- c(1, "X")
> mixed_vector
[1] "1" "X"
```

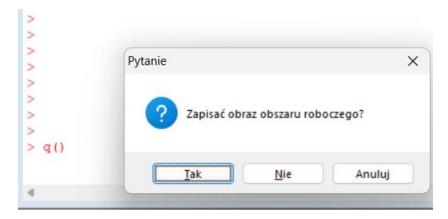
Rysunek 19. Utworzenie wektorów liczb, znaków oraz wartości logicznych. Typów nie można mieszać – w przypadku wektora mixed_vector, liczba została przekonwertowana na tekst.

```
> wektor <- c(2:8)
> wektor^2
[1] 4 9 16 25 36 49 64
> 1 / wektor
[1] 0.5000000 0.3333333 0.2500000 0.2000000 0.1666667 0.1428571 0.1250000
> wektor - 2
[1] 0 1 2 3 4 5 6
> wektor
[1] 2 3 4 5 6 7 8
> c(wektor, 0, 3:5, wektor)
[1] 2 3 4 5 6 7 8 0 3 4 5 2 3 4 5 6 7 8
> wektor[1]
[1] 2
> wektor [-1]
[1] 3 4 5 6 7 8
> wektor[wektor>0]
[1] 2 3 4 5 6 7 8
```

Rysunek 20. Operacje na wektorach. Wypisywanie danych elementów wektora.

Ćw. 14.

Wyjście ze środowiska R – możliwe zapisanie danych z pamięci.

Rysunek 21. Próba wyjścia z R – pytanie o zapisanie obszaru roboczego (obiektów w pamięci).

Ćw. 15.

Tworzenie małych zbiorów danych. Zbiory zostały utworzone z wykorzystaniem funkcji c().

```
> S.win <- sum(Wingord)
> S.win
[1] 440.5
> sum(Head)
BŁAD: nie znaleziono obiektu 'Head'
> Z <- cbind(Wingerd, Tarsus, Wt)
    Wingord Tarsus Wt
      59.0 22.3 9.5
[1,]
      55.0 19.7 13.8
[2,]
      53.5 20.8 14.8
[3,]
[4,]
      55.0 20.3 15.2
       52.5 20.8 15.5
[5,]
[6,]
      57.5
             21.5 15.6
[7,]
      53.0 20.6 15.6
       55.0 21.5 15.7
[8,]
> Z[,1]
[1] 59.0 55.0 53.5 55.0 52.5 57.5 53.0 55.0
> Z[1:8, 1]
[1] 59.0 55.0 53.5 55.0 52.5 57.5 53.0 55.0
> Z[2, ]
Wingord Tarsus
                   Wt
  55.0 19.7
                  13.8
> Z[2, 1:4]
Błąd w poleceniu 'Z[2, 1:4]':indeks jest poza granicami
> Z[2, 1:3]
Wingcrd Tarsus
                   Wt.
  55.0
         19.7
                  13.8
> dim(Z)
[1] 8 3
> Z2 <- rbind(Wingord, Tarsus, Wt)
        [,1] [,2] [,3] [,4] [,5] [,6] [,7] [,8]
Wingcrd 59.0 55.0 53.5 55.0 52.5 57.5 53.0 55.0
Tarsus 22.3 19.7 20.8 20.3 20.8 21.5 20.6 21.5
        9.5 13.8 14.8 15.2 15.5 15.6 15.6 15.7
Wt
```

Rysunek 22. Operacje na małym zbiorze danych – utworzenie macierzy, uzyskiwanie niektórych kolumn lub wierszy, sumowanie elementów, itp.

Ćw. 16.

Typ danych "factor" - czynniki.

```
> wzrost <- rep(c("niski", "średni", "wysoki"), c(4,3,5))
> wzrost
[1] "niski" "niski" "niski" "ński" "średni" "średni" "średni" "wysoki"
[9] "wysoki" "wysoki" "wysoki" "wysoki"
> factor_wzrost <- factor(wzrost
+)
> factor_wzrost
[1] niski niski niski niski średni średni wysoki wysoki wysoki
[11] wysoki wysoki
Levels: niski średni wysoki
```

Rysunek 23. Konwersja wektora na factor.

Rysunek 24. Operacje na typie factor.

```
> as.vector(factor_wzrost)
[1] "niski" "niski" "niski" "sredni" "sredni" "sredni" "wysoki"
[9] "wysoki" "wysoki" "wysoki" "wysoki"
> as.integer(factor_wzrost)
[1] 1 1 1 1 2 2 2 3 3 3 3 3
```

Rysunek 25. Konwersja odwrotna – z typu factor na wektor lub liczby.

```
> factor2 <- factor(c(2,3,2,2,3,4), levels=1:5)
> factor2
[1] 2 3 2 2 3 4
Levels: 1 2 3 4 5
> x <- factor2 + 2
Komunikat ostrzegawczy:
W poleceniu 'Ops.factor(factor2, 2)': '+' nie ma sensu dla czynników
> factor2[3] <- "nijaki"
Komunikat ostrzegawczy:
W poleceniu '`[<-.factor`('*tmp*`, 3, value = "nijaki")':
    niepoprawny poziom czynnika, wygenerowano wartość NA</pre>
```

Rysunek 26. Operacje arytmetyczne czy próba podstawienia pod zmienną kończą się błędem.

```
> typ_v <- c("wolno", "szybko", "średnio", "pyr pyr")
> predkosc <- rep(typ_v, c(12,33,2,100))
> v <- sample(predkosc, 50, replace=TRUE)
> v

[1] "pyr pyr" "pyr pyr" "szybko" "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr"
[8] "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr"
[15] "pyr pyr" "pyr pyr" "wolno" "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr"
[22] "pyr pyr" "szybko" "pyr pyr" "szybko" "pyr pyr" "średnio"
[29] "pyr pyr" "pyr pyr" "wolno" "pyr pyr" "szybko" "pyr pyr" "pyr pyr"
[36] "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr"
[43] "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr" "pyr pyr" "szybko" "szybko" "pyr pyr"
[50] "szybko"
> fv <- factor(v, ordered=TRUE, levels=c("wolno", "szybko", "średnio", "pyr pyr$
> levels(fv)
[1] "wolno" "szybko" "średnio" "pyr pyr"
> |
```

Rysunek 27. Ustalenie porządku podczas tworzenia factor.

```
> da2 <- fv[2]
> da15 <- fv[15]
> da2>da15
[1] FALSE
```

Rysunek 28. Porównywanie elementów factor zgodnie z kolejnością.

```
> fv <- factor(v, ordered=TRUE, levels=c("pyr pyr", "wolno", "średnio", "szybko$
> da2 <- fv[2]
> da15 <- fv[15]
> da2>da15
[1] FALSE
> da2
[1] pyr pyr
Levels: pyr pyr < wolno < średnio < szybko
> da15
[1] pyr pyr
Levels: pyr pyr < wolno < średnio < szybko</pre>
```

Rysunek 29. Porównanie po zmianie kolejności.

Rysunek 30. Podział wektora za pomocą funkcji cut().

```
> kat <- factor(rep(c("klI", "klII", "klIII", "klIV"), 4))
> str(split(wiek, kat))
List of 4
$ klI : int [1:4] 90 77 17 16
$ klII : int [1:4] 7 43 61 18
$ klIII: int [1:4] 66 7 35 21
$ klIV : int [1:4] 44 20 51 26
```

Rysunek 31. Podział na grupy z wykorzystaniem wektora i factora.

Ćw. 17.

Listy w R.

```
> x <- c(2,3,2,5,4,3,6,7,8)
> lista_x <- list(srednia=mean(x), minimum=min(x), maksimum=max(x))
> str(lista_x)
List of 3
$ srednia : num 4.44
$ minimum : num 2
$ maksimum: num 8
```

Rysunek 32. Utworzenie prostej listy kilku wartości na podstawie wektora.

```
> print(lista_x$maksimum)
[1] 8
> print(lista_x[[3]])
[1] 8
```

Rysunek 33. Sposoby odwołania się do pojedynczych elementów listy.

```
> a<-list(1:5, LETTERS[1:15], list("a","ć","e"))
> a[[2]]
[1] "A" "B" "C" "D" "E" "F" "G" "H" "I" "J" "K" "L" "M" "N" "O"
> a[2]
[[1]]
[1] "A" "B" "C" "D" "E" "F" "G" "H" "I" "J" "K" "L" "M" "N" "O"

> a[[2]][10]
[1] "J"
> a[2][10]
[[1]]
NULL
```

Rysunek 34. Utworzenie i odwoływanie się do bardziej skomplikowanej listy.

Ćw. 18.

Ramka danych w R.

```
> tabela.danych1<-data.frame(LETTERS[1:10],1:10,rep(c(F,T),5))</pre>
> names(tabela.danychl) <- c("Inicjal", "Kolejność", "Czy Parzysty")
> tabela.danychl
   Inicjał Kolejność Czy Parzysty
                 1
                          FALSE
1
        A
                  2
2
        В
                            TRUE
3
        C
                  3
                          FALSE
4
                  4
       D
                           TRUE
5
       E
                 5
                          FALSE
6
       F
                 6
                           TRUE
7
       G
                  7
                           FALSE
8
       H
                 8
                           TRUE
9
        I
                  9
                           FALSE
10
       J
                 10
                            TRUE
```

Rysunek 35. Utworzenie ramki danych i ustawienie nazw kolumn.

```
> str(iris)
'data.frame': 150 obs. of 5 variables:
 $ Sepal.Length: num 5.1 4.9 4.7 4.6 5 5.4 4.6 5 4.4 4.9 ...
 $ Sepal.Width : num 3.5 3 3.2 3.1 3.6 3.9 3.4 3.4 2.9 3.1 ...
 $ Petal.Length: num 1.4 1.4 1.3 1.5 1.4 1.7 1.4 1.5 1.4 1.5 ...
 $ Petal.Width : num 0.2 0.2 0.2 0.2 0.2 0.4 0.3 0.2 0.2 0.1 ...
 $ Species : Factor w/ 3 levels "setosa", "versicolor", ..: 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 $
> table(iris$Sepal.Length, factor(iris$Species))
      setosa versicolor virginica
  4.3
                    0
         1
  4.4
          3
                     0
                               0
  4.5
                     0
          1
  4.6
          4
                    0
  4.7
         2
                     0
  4.8
         5
                     0
  4.9
         4
                     1
                               1
  5
          8
                     2
```

Rysunek 36. Wykorzystanie wbudowanej ramki danych zawierającej zbiór danych "Iris".

Ćw. 19.

Instrukcje w R.

Rysunek 37. Wykonywanie podstawowych instrukcji w R – instrukcje warunkowe, pętle.

Ćw. 20.

Utwórz na trzy różne sposoby wektor składający się z elementów 10, 9, 8, 7, 6.

```
> wek1 <- c(10,9,8,7,6)
> wek2 <- c(10:6)
> wek3 <- seq(10,6)
> wek1
[1] 10 9 8 7 6
> wek2
[1] 10 9 8 7 6
> wek3
[1] 10 9 8 7 6
```

Rysunek 38. Utworzone trzy identyczne wektory na trzy różne sposoby.

Ćw. 21.

Oblicz wyznacznik macierzy:

```
|-1 4
| 2 1
|-1 was a constant of the second of the second
```

Rysunek 39. Utworzenie macierzy i obliczenie jej wyznacznika.

Ćw. 22.

Dokonaj mnożenia macierzy:

```
\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -2 & 4 \\ 1 & 7 \end{bmatrix} \qquad \begin{vmatrix} 1 & 3 & 5 \\ -4 & -1 & 2 \end{vmatrix}
> macierz1 <- matrix(c(1,-2,1,2,4,7), nrow=3, nco1=2)
> macierz2 <- matrix(c(1,-4,3,-1,5,2), nrow=2, ncol=3)
> macierzl
      [,1] [,2]
[1,]
         1
[2,]
        -2
[3,]
        1
> macierz2
     [,1] [,2] [,3]
      1 3
[2,]
        -4
             -1
> wynik <- macierzl %*% macierz2
> wynik
      [,1] [,2] [,3]
[1,]
      -7
            1
[2,] -18 -10
                     -2
             -4
                     19
[3,] -27
```

Rysunek 40. Utworzenie dwóch macierzy i ich mnożenie.

Ćw. 23.

Wyświetl za pomocą jednej instrukcji sześciany liczb od 1 do 20.

```
> print(c(1:20)^3)
[1] 1 8 27 64 125 216 343 512 729 1000 1331 1728 2197 2744 3375
[16] 4096 4913 5832 6859 8000
```

Rysunek 41. Jedna instrukcja użyta do wyświetlenia sześcianów liczb od 1 do 20.

Ćw. 24.

Wyświetl za pomocą jednej instrukcji kwadraty liczb parzystych od 16 do 40.

```
> print(seq(16,40,2)^2)
[1] 256 324 400 484 576 676 784 900 1024 1156 1296 1444 1600
```

Rysunek 42. Jedna instrukcja użyta do wyświetlenia sześcianów liczb parzystych od 16 do 40.

Ćw. 25.

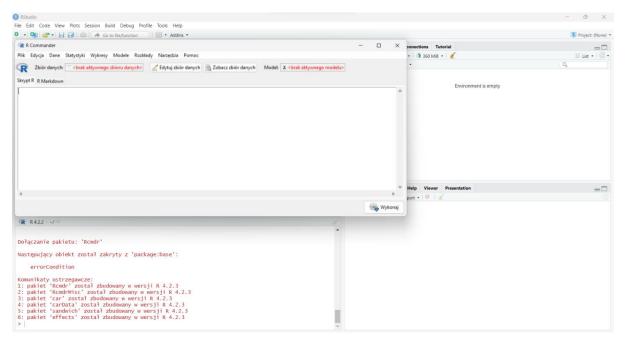
Napisać funkcję liczącą wartość ciągu Fibonacciego dla podanego n.

```
fib <- function(n) {
    if (n<=0) {
      return(-1)
    else if (n==1) {
      return(0)
    }
    else if (n==2) {
      return(1)
    else {
      a < -0
      b <- 1
      for (i in 3:n) {
        c \leftarrow a + b
        a <- b
        b <- c
      return(b)
    }
+ }
 fib(10)
[1] 34
```

Rysunek 43. Stworzona funkcja i przykład jej użycia dla n=10. Funkcja została zapisana w osobnym pliku źródłowym w celu prostszego użycia.

Ćw. 26.

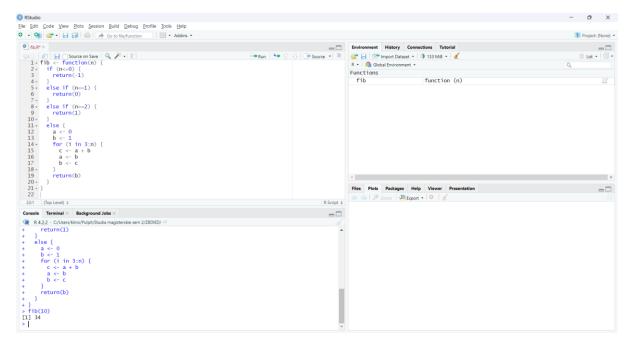
Pakiet R Commander – środowisko graficzne z poziomu R.

Rysunek 44. Ekran po instalacji i uruchomieniu środowiska graficznego R Commander.

Ćw. 27.

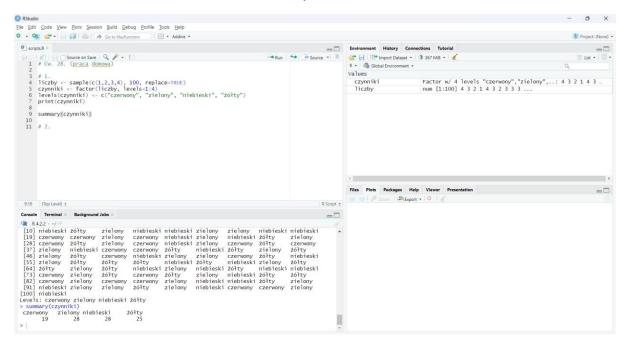
Środowisko RStudio.

Rysunek 45. Uruchomione środowisko RStudio z utworzonym wcześniej plikiem zawierającym funkcję z ciągiem Fibonacciego. Środowisko posiada podstawowe kolorowanie składni, konsolę oraz podgląd zmiennych w pamięci (w tym tabeli). Wyświetlają się w nim również utworzone wykresy.

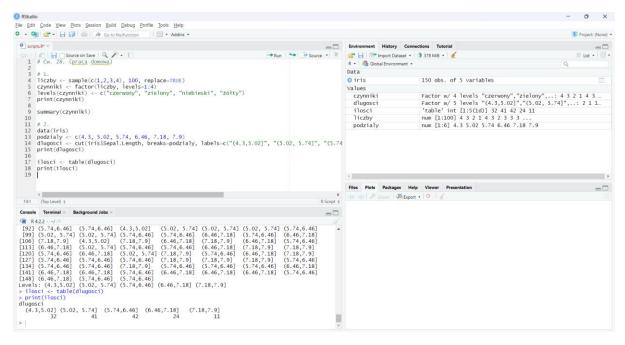
Ćw. 28.

1. Utwórz wektor 100 liczb naturalnych...

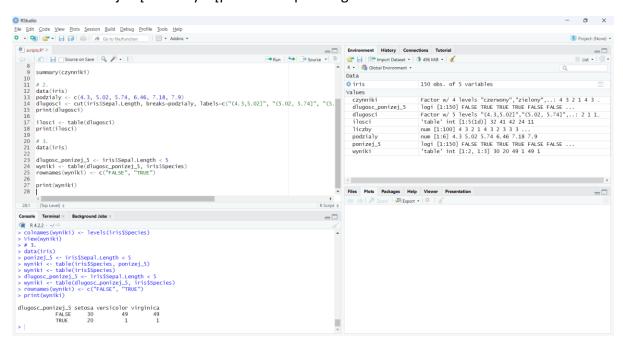
Rysunek 46. Ekran RStudio z kodem rozwiązującym ten podpunkt oraz wynikami działania.

2. Podziel Sepal.Length na 5 grup...

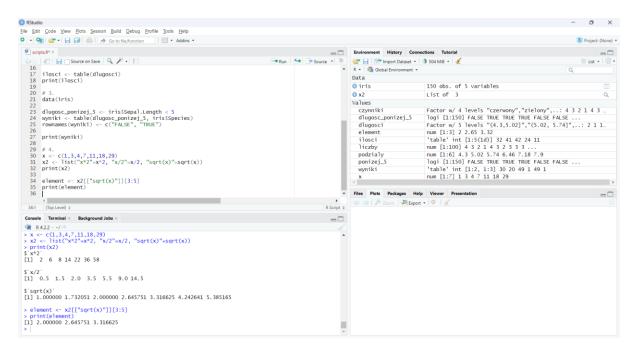
Rysunek 47. Kod źródłowy i wyniki działania kodu wykonującego to polecenie.

3. Podaj częstość występowania Sepal.Length...

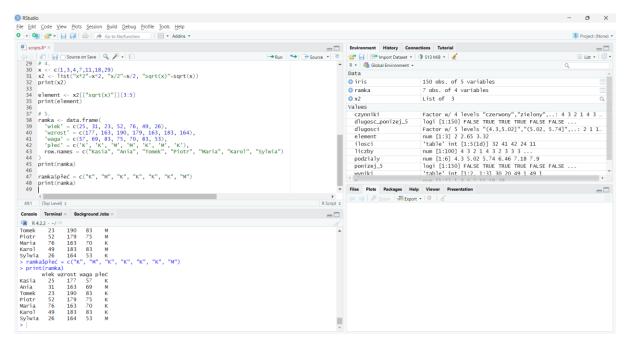
Rysunek 48. Kod tworzący tabelę o dwóch wierszach – TRUE i FALSE – oraz kolumnach odpowiadających aatunkom kwiatów.

4. Utwórz listę dla wektora...

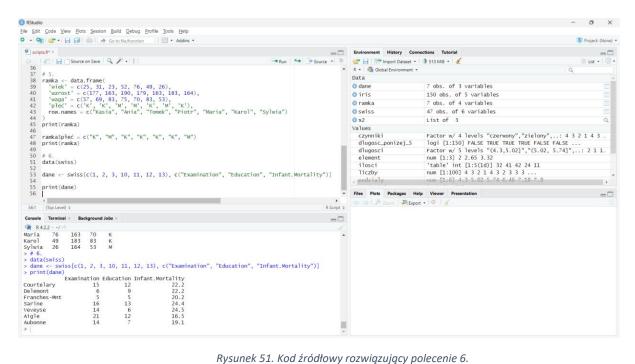
Rysunek 49. Utworzenie listy z nazwanymi elementami oraz wyświetlenie trzech kolejnych wartości pierwiastka z x zgodnie z instrukcją.

5. Utwórz data.frame...

Rysunek 50. Utworzenie data.frame zgodnie z instrukcją i zmiana kolumny z płcią.

6. Zbiór danych swiss...

Rysunek 51. Kod źródłowy rozwiązujący polecenie 6.

Poniżej można znaleźć cały kod źródłowy napisany do wykonania Ćwiczenia 28.

```
# Ćw. 28. (praca domowa)
# 1.
liczby \leftarrow sample(c(1,2,3,4), 100, replace=TRUE)
czynniki <- factor(liczby, levels=1:4)
levels(czynniki) <- c("czerwony", "zielony", "niebieski", "żółty")
print(czynniki)
summary(czynniki)
# 2.
data(iris)
podzialy \leftarrow c(4.3, 5.02, 5.74, 6.46, 7.18, 7.9)
dlugosci <- cut(iris$Sepal.Length, breaks=podzialy, labels=c("(4.3,5.02)",</pre>
"(5.02, 5.74]", "(5.74, 6.46]", "(6.46, 7.18]", "(7.18, 7.9]"),
include.lowest=TRUE)
print(dlugosci)
ilosci <- table(dlugosci)
print(ilosci)
data(iris)
dlugosc ponizej 5 <- iris$Sepal.Length < 5</pre>
wyniki <- table(dlugosc ponizej 5, iris$Species)</pre>
rownames(wyniki) <- c("FALSE", "TRUE")</pre>
print(wyniki)
# 4.
x \leftarrow c(1,3,4,7,11,18,29)
x2 \leftarrow list("x*2"=x*2, "x/2"=x/2, "sqrt(x)"=sqrt(x))
print(x2)
element <- x2[["sqrt(x)"]][3:5]
print(element)
# 5.
ramka <- data.frame(</pre>
  'wiek' = c(25, 31, 23, 52, 76, 49, 26),
  'wzrost' = c(177, 163, 190, 179, 163, 183, 164),
  'waga' = c(57, 69, 83, 75, 70, 83, 53),
 'płeć' = c('K', 'K', 'M', 'M', 'K', 'M', 'K'),
row.names = c("Kasia", "Ania", "Tomek", "Piotr", "Maria", "Karol",
"Sylwia")
print(ramka)
ramka$płeć = c("K", "M", "K", "K", "K", "M")
print(ramka)
# 6.
data(swiss)
dane <- swiss[c(1, 2, 3, 10, 11, 12, 13), c("Examination", "Education",
"Infant.Mortality")]
print(dane)
```

Wnioski.

Instalacja pakietu Rattle była wyzwaniem – w przypadku użycia nowszej wersji R występowały problemy z zależnością Rattle "RGtk2". Dopiero po zainstalowaniu wersji R 4.1.3 i zainstalowaniu zgodnie z instrukcją na stronie pakietu, było możliwe poprawne uruchomienie Rattle.

Podczas laboratorium zapoznałem się z podstawami języka R, który jest w dużym stopniu zorientowany wokół danych – wektorów, list, ramek danych, itp. Standard języka zawiera sporo funkcjonalności do manipulacji danymi, i to jest największym plusem tego środowiska. Dodawanie nowych elementów do wektora, kolumn czy wierszy do ramki danych i tym podobne operacje są niezwykle proste i intuicyjne, a wiele wbudowanych operatorów działa nie tylko dla pojedynczych wartości, ale całych kolekcji danych. W kontekście w jakim używamy R, to takie operacje są bardziej istotne i częściej wykorzystywane niż standardowe instrukcje programistyczne.

W niektórych częściach ćwiczenia laboratoryjnego wykorzystano RStudio, będące najpopularniejszym środowiskiem programistycznym dla języka R. Zawiera ono podstawowe funkcje takie jak: podpowiadanie nazw, kolorowanie składni czy łatwy dostęp do środowiska roboczego, posiada wbudowany podgląd zmiennych w pamięci, wyświetlanie utworzonych wykresów i, poza obsługą plików źródłowych, konsolę R.